

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/49/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823200686
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823200686.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloleté deti E., L., V., XX.XX.XXXX, E., V., XX.XX.XXXX, I., V., XX.XX.XXXX, Y., V., XX.XX.XXXX, E., V., XX.XX.XXXX, J., V., XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov, matky: D. E., V., XX.XX.XXXX, P. P. XXX, otca: I. E., V., XX.XX.XXXX, P. P. XXX, o uloženie výchovného opatrenia, t a k t o

rozhodol:

I. Súd u k l a d á maloletým deťom E., L., V., XX.XX.XXXX, E., V., XX.XX.XXXX, I., V., XX.XX.XXXX výchovné opatrenie vo forme pobytu v Centre pre deti a rodiny Y., C. Y. XXXX/XX, Y., najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

II. U k l a d á maloletým deťom E., Y., V., XX.XX.XXXX, E., V., XX.XX.XXXX D. J., V., XX.XX.XXXX výchovné opatrenie vo forme pobytu v Centre pre deti a rodiny I. X., I. X. Č.. XX, najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou začal tunajší uznesením č.k. 8P/49/2023-8 zo dňa 24.04.2023 bez návrhu konanie o uloženie výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine vo forme pobytu v Centre pre deti a rodiny Y. D. L. A. Y. E. D. I. I. X.. Z podnetu vyplýva, že rodičmi maloletých detí sú D.V. E., V., XX.XX.XXXX D. I. E., V., XX.XX.XXXX, obaja bytom P. XXX. Rodina je orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Vranov nad Topľou monitorovaná od roku 2021, kedy sa maloleté deti začali dopúšťať záškoláctva. Rodičia obývajú murovanú chatrč v obci P., ktorá pozostáva z jednej izby, v ktorej sa nachádza najnevynutejší nábytok a to dve postele, malá obývací stena a piecka na tuhé palivo, ktorá nie je dostatočne zabezpečená. V domácnosti je prívod elektriny, ktorú ťahajú od susedov a aj prívod studenej vody. V rámci komunity je rodina najslabšia a sociálne najzaostalejšia. Otec užíva vo vysokej miere alkoholické nápoje, ktorých nie je ochotný sa vzdať a pod vplyvom alkoholu je už v ranných hodinách. Je si vedomý toho, že situácia, v ktorej sa rodina nachádza je zlá, avšak k zlepšeniu situácie v rodine pristupuje nezodpovedne a benevolentne. Na výchove detí sa nijako nepodieľal a ponechával ju len na ich matke. Rodičovské zručnosti ako aj intelektová úroveň matky sú na veľmi slabej úrovni a maloletým deťom dlhodobo neposkytovala dostatočnú starostlivosť. Matka nejavila o starostlivosť maloletých detí záujem, deti boli v domácnosti rodičov dlhodobo zanedbané a výživa detí bola nedostatočná. V domácnosti svojich rodičov nemali zabezpečené svoje základné potreby. Z tohto dôvodu bol priaznivý vývin maloletých detí vážne ohrozený a v najlepšom záujme bolo ich vyňatie z prirodzeného rodinného prostredia. Na základe uznesenia Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/227/2022-12 zo dňa 19.12.2022, vykonateľného

dňa 19.12.2022 boli maloleté deti L. E., V.. XX.XX.XXXX, E. E., V.. XX.XX.XXXX D. I. E., V.. XX.XX.XXXX dočasne zverené do starostlivosti A. Y. E. D. I. Y., C.. Y. XXXX/XX a maloleté deti Y. E., V.. XX.XX.XXXX, E. E., V.. XX.XX.XXXX, J. E., V.. XX.XX.XXXX boli dočasne zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny I. X., I. X. Č.. XX. Maloleté deti sa na prostredie centra pomaly adaptujú, osvojujú si hygienické a sociálne návyky. Všetstranne prospievajú a napredujú vo vývine. Rodičia svoje maloleté deti od ich prijatia do centra osobne nenavštívili. Telefonicky kontaktovali deti, ktoré sú umiestnené v Centre pre deti a rodiny I. X. len jedenkrát a to na začiatku ich umiestnenia. Maloletých, ktorí sú umiestnení v Centre pre deti a rodiny Y. telefonicky kontaktovali trikrát od ich prijatia. Toho času sú obaja rodičia nezamestnaní a v hľadaní práce pasívni. Snahu o zlepšenie svojich podmienok prejavujú len verbálne a do dnešného dňa nedošlo k výraznejšej zmene na ich strane. Bližšia rodina maloletých detí nejaví záujem poskytovať maloletým deťom osobnú starostlivosť. Príbuzní bývajú v tej istej komunite ako rodičia maloletých detí v nepriaznivých podmienkach, kde by mohol byť vážne ohrozený priaznivý vývin maloletých detí. Dňa 17.05.2023 vykonal sociálny pracovník, ktorý pôsobí na oddelení SPODaSK vo Vranove nad Topľou návštevu v rodine maloletých detí, kde zistil, že rodičia toho času nežijú spolu. Matka maloletých detí od manžela odišla do obce I. k svojej sestre. Dôvodom jej odchodu mala byť skutočnosť, že medzi rodičmi dochádzalo k hádkam, kvôli nadmernému používaniu alkoholických nápojov otcom detí. Nakoľko sú rodičovské zručnosti oboch rodičov značne oslabené, toho času nemajú rodičia vytvorené vhodné podmienky na návrat maloletých detí do prirodzeného rodinného prostredia a matka maloletých detí odišla od ich otca, úrad práce odporučil uložiť maloletým deťom pobytové výchovné opatrenie.

2. Otec s nariadením výchovného opatrenia nesúhlasil, matka sa vo veci nevyjadrila, pojednávajú sa nezúčastnila.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dôkazmi: správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, Vranov nad Topľou, správou obce P., správou Centra pre deti a rodiny I. X., pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/227/2022 a zistil tento skutočný stav veci:

4. Uznesením Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/227/2022-12 zo dňa 19.12.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne zveril mal. L. E., V.. XX.XX.XXXX, R.. E. E., V.. XX.XX.XXXX D. R.. I. E., V.. XX.XX.XXXX E. T. A. Y. E. D. I. Y., Y. XXXX/XX, Y. a mal. Y. E., V.. XX.XX.XXXX, R.. E. E., V.. XX.XX.XXXX D. R.. J. E., V.. XX.XX.XXXX E. T. A. Y. E. D. I. I. X., I. X. XX. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 10.01.2023.

5. Otec vo svojej výpovedi potvrdil, že deti chodili špinavé, ale bolo to preto, že jeho manželka sa nevedela o deti postarať. Priznal, že je to aj jeho chyba, mohol manželke pomôcť. Chcel by, aby sa deti vrátili domov. Chce si zlepšiť bytové podmienky, ktoré nie sú dobré. Najprv si plánuje nájsť prácu. Momentálne je evidovaný ako nezamestnaný. Ich finančný príjem spolu s manželkou pozostáva z dávky v hmotnej núdzi vo výške 129€. Asi pred tromi týždňami po ich hádke manželka odišla zo spoločnej domácnosti do obce I.. Od tej doby nie sú v žiadnom kontakte, v dome aktuálne býva otec sám. S mal. deťmi bol v telefonickom kontakte. Deti sa majú dobre, ale pýtali sa domov.

6. Kolízny opatrovník na pojednávajú dňa 22.06.2023 uviedol, že na strane rodičov od začatia súdneho konania nedošlo k žiadnej podstatnej zmene pomerov. Bolo zistené, že rodičia opätovne obnovili spolužitie. Matka do obce I. odišla za jej sestrou len na návštevu. Do obce P. sa vrátila približne pred dvoma týždňami. Toho času neplánuje od otca detí odísť na dlhšiu dobu. Ani po návrate matky do domácnosti sa bytové podmienky rodičov nezmenili a tí toho času nemajú vytvorené vhodné podmienky pre návrat detí do prirodzeného rodinného prostredia. Maloleté deti sa na prostredie centra pre deti a rodiny pomaly adaptujú, osvojujú si hygienické a sociálne návyky. Všetstranne prospievajú a napredujú vo vývine. Rodičia svoje maloleté deti od ich prijatia do centra osobne nenavštívili, telefonicky ich kontaktujú.

7. Podľa správy obce P. I. E. D. D. E. bývajú v murovanom dome, kde obývajú jednu izbu. Rodina je zaostalejšia, spomedzi všetkých rodín patrí medzi tie najslabšie. Rodičia bývajú v jednej izbe, ktorá je malá, slabšie zariadená, nachádza sa v nej len nevyhnutný nábytok, posteľ, piecka a obývací stena. Ďalšia izba je v tomto čase nedokončená. Elektrinu a vodu má rodina zapojenú od susedov. Po rozhovore s otcom bolo zistené, že má záujem o zmenu a vylepšenie interiéru rodinného domu, podlahy, stien, zakúpenie novej piecky a exteriéru, no v tejto dobe nie je izba dostatočne vybavená. Manželia nie sú vlastníci pozemku na ktorom bývajú, sú nezamestnaní. Otec si prácu hľadá a ak má finančné prostriedky,

požíva alkoholické nápoje. Matka je evidovaná na úrade práce od 01/2023, zúčastňuje sa aktivačných prác v obci. Príjem rodiny pozostáva z dávky v hmotnej núdzi.

8. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou v správe uviedol, že D. E. je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 12.01.2023 doposiaľ. I. E. nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Pani E. poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 129,- eur, pán E. je spoločne posudzovanou osobou pri poskytovaní dávky pomoci v hmotnej núdzi.

9. Podľa § 37 ods. 1,2 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

10. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

11. Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odíme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> alebo § <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,

c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

12. Podľa §37 ods. 5 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženie nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

13. Podľa § 37 ods. 7, 8 Zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší

výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>>, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

14. Na základe vykonaného dokazovania a vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení súd zistil, že v danom prípade je v záujme maloletých detí nariadenie výchovného opatrenia vo forme ich pobytu v špecializovanom zariadení. Súd mal za preukázané, že rodičia toho času nie sú schopní zabezpečiť deťom primeranú osobnú starostlivosť, nemajú zabezpečené vhodné bytové podmienky a ich rodičovské zručnosti sú na veľmi nízkej úrovni. Maloletí boli v domácnosti rodičov zanedbávaní, ich výživa bola nedostatočná. Rodičia deťom nezabezpečovali ani základné životné potreby. V prípade návratu detí do rodinného prostredia existuje odôvodnená obava, že by mohlo dôjsť k ohrozeniu ich zdravého vývinu a života. Rodičia síce slovne prezentovali ich záujem o zlepšenie životných podmienok, avšak k reálnym zmenám v ich živote doposiaľ nedošlo. Uloženým výchovným opatrením bude zabezpečený priaznivý vývin maloletých detí. Súd bude sledovať vykonávanie výchovného opatrenia prostredníctvom orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, úradu práce a zariadenia, v ktorom sú deti umiestnené. Po uplynutí doby, na ktorú boli maloleté deti umiestnené do výchovného zariadenia, súd zväži splnenie účelu výchovného opatrenia. V prípade stabilizácie a zlepšenia rodinných pomerov a schopností rodičov zabezpečiť riadnu starostlivosť pre maloleté deti, je možné nariadené výchovné opatrenie zrušiť.

15. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.